2013. augusztus 21., szerda • LXXI. évfolyam • 194. szám, 16 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Egyre népszerűbb a katonai hivatás, de még mindig kevés nő választja a pályát

- Száz honvédtisztet avattak az augusztus 20-i ünnepen.
- Komondor 2.0: egy magyar cég páncélozott harcjárművet épít. **Az ügy →4**

FESZTIVÁLT TERELŐ JUHÁSZ DÁDPUSZTÁN

Arcok →16

Áfa Minden negyedik forint a neppereké

Teret hódít a feketepiac

Batka Zoltán

Az európai csúcstartó 27 százalékos áfaszint miatt Magyarországon különösen megéri az adózatlan termék forgalmazása, mivel az ilyen áruk nepperei 30 százalékkal olcsóbban tudják teríteni portékájukat. A *Népszabadság* ágazati vezetők megkérdezésével készített összesítése szerint csak az élelmiszer esetében évi 500 milliárd forintos piacról van szó, amely a legális, tavaly 2100 milliárdos kiskereskedelmi forgalom negyede.

A legfertőzöttebb ágazat a zöldség-gyümölcs kereskedelem. *Mártonffy Béla,* a FruitVeb Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke úgy látja: évek óta 35-40 százalék az adózatlan termékek aránya, amely a legális, 600 milliárdos éves forgalmat alapul véve bőven 200 milliárd forint feketeáru-forgalmat jelent. Mártonffy Béla szerint a magyar termelők a magas belföldi adószint miatt sem tudnak labdába rúgni a legnagyobb konkurensek, a lengyel gazdák mellett. Lengyelországban ugyanis mindössze öt százalék a zöldség-gyümölcs ágazat áfaterhe.

Az immáron iparszerűvé vált áfacsalás a hazai középvállalkozások létét veszélyezteti a malomiparban – mondja *Lakatos Zoltán,* a Magyar Gabonaszövetség elnöke. A gabonaágazatban a fordított áfa bevezetése óta érezhető, hogy az ügyeskedők átálltak a liszt adómentes forgalmazására. Az elnök úgy becsüli: ma az éves szinten 900 ezer tonnás lisztpiac 15 százaléka feketeáru, ami óvatos becsléssel 7-10 milliárd forint körüli forgalmat jelent. A dömpingáron terített adózatlan liszt Lakatos Zoltán szerint azért a középvállalkozásokat hozza nehéz helyzetbe, mivel a feketepiaci alapanyag hangsúlyos jelenléte lenyomja a pékáruk végfogyasztói árát. Míg a nagy multinacionális vállalkozások az anyacég segítségével át tudják vészelni a nyomott áron terítő illegális konkurencia támasztotta versenyt, addig a középvállalkozásoknak nincs ilyen lehetőségük, illetve az adóhivatal nagyobb figyelmet fordít ezekre a cégekre, mint például a mikrovállalkozásokra, így ha akarnának, sem tudnának szürke-fekete eredetű alapanyagot vásárolni.

A tejágazatban elsősorban a külföldről behozott tartós (UHT) tejek jelentik a problémát – hangsúlyozta *Istvánfalvi Miklós,* a Tej Terméktanács elnöke, aki szerint hozzávetőlegesen a behozott termékek harmada után nem fizetnek adót. Az Ernst&Young adótanácsadó tanulmánya szerint az ágazatban évi 11 milliárd forint adót nem fizetnek be a feketézők, így – a tejre vonatkozó 18 százalékos áfakulccsal számolva – 60 milliárdra tehető az ilyen eredetű áru éves mennyisége.

Hasonló az arány a húsoknál. *Éder Tamás,* a Magyar Húsiparosok Szövetségének elnöke a tőkehúsnál 35, míg a feldolgozott árunál 25-30 százalék közé becsülte az adózatlan termék piaci részarányát. Az Ernst&Young tanulmánya szerint a húsnál 22 milliárd forint adót kerülnek el a feketézők, ami legalább 80 milliárd forint értékű forgalmat jelent évente.

Egyértelműen romlott a helyzet a dohánypiacon az új trafikrendszer bevezetése óta. Piaci szakértők szerint a korábban ötszázalékos feketeáru-arány megközelíti a tízszázalékos szintet, ami annyit jelent, hogy a tavaly 328 milliárdos (ám még az idénre beharangozott áremelésekkel együtt várhatóan 350 milliárd fölé növő) dohánypiacon legalább 30 milliárd forint értékű portéka megy át a cigarettacsempészek kezén.

Az alkoholok esetében korábban 20-30 százalék közé becsülték a hamisított, illetve otthon pancsolt, majd forgalomba hozott szeszek piaci részarányát – ez mai értéken 70-90 milliárd forint körüli forgalmat jelent. Ám azóta, hogy a kormány adómentessé tette az otthoni pálinkafőzést, lehetetlen megbecsülni, mekkora a feketepiac – mondja *Halász Róbert,* a Magyar Szeszipari Szövetség főtitkára.

A teljes hazai fekete- és szürkegazdaság méretére a Központi Statisztikai Hivatalnak (KSH) van becslése – ha nem is a legfrissebb. A KSH utoljára 2005-ben becsülte meg a szürke- és feketegazdaság, illetve kifejezetten a bűnözésből (prostitúcióból és drogból) származó jövedelmek nemzetgazdasági arányát. E szerint Magyarországon a GDP 14,6 százaléka származik az árnyékgazdaságból, amely a 2012-es GDP-adattal kalkulálva 4200 milliárd forintos forgalmat jelent.

A Duna fölött nem fújta el a szél a tűzijátékot

„Cicázott" az időjárás a tűzijátékok nézőivel: a Balaton partjára és több vidéki városba tervezetteket lemondták, a budapestit viszont gond nélkül megtartották az ünnepi programok záróakkordjaként. **→5** FOTÓ: M. SCHMIDT JÁNOS

ÖTÖDIK HASÁB

Megülve

Az idén elmaradt a tűzijáték. Nem, nem az „igazi", bár a balatoni kistestvéreket elfújta a szél, a budapestinek megkegyelmezett az időjárás. A politikai maradt el. Augusztus 20. a közhatalom gyakorlóinak megszólalását hozta, a kormány és a Fidesz vezetői elvitték a show-t. A választás előtt kevesebb mint egy évvel az ellenzék vagy nem tudott, vagy nem akart mit kezdeni ezzel a helyzettel. Az MSZP, az Együtt és a Demokratikus Koalíció is közleményt adott ki az ünnepen, slussz. Ezzel átengedték a politikai teret a kormányoldalnak. Pedig, ha valamikor, ezen az ünnepen lenne mivel szembesíteni a mai hatalmat, hiszen a szemünk előtt folyt le egy új államberendezkedés kiépítése.

Régi terminológiát használva az új kenyér ünnepét is ülhetné a kormány, hiszen Orbán Viktor korábban úgy fogalmazott, az idei már az aratás éve lesz. És valóban: nem csak a mezőkön látjuk a betakarítást. A hatalom által arra érdemesnek ítéltek kaszálhatnak – akkor is, ha a teljesítményük helyett a hűségükért kapják meg a jutalmukat.

Augusztus 20-án vérszegény csupán közleményben vagy még úgy sem reagálni minderre. Ellenzéki enerváltságot mutat. A kormányzati show pedig messze nem olyan átütő erejű, hogy azt ne lehetne „ellopni". Még csak ünnepi gondolatok sem kellenek hozzá. A Haza Nem Eladó Mozgalom devizahiteles demonstrációjának résztvevői egyszerűen leültek az Astoria közepére, és úgy maradtak. Talán azt hitték, hogy a hatalom majd fellép a nevezetes helyszínen tartott tiltakozásuk ellen. De nem. Így afféle aszfaltpiknik lett belőle. Ültek ott tanácstalanul. Tisztára olyan volt, mintha az ünnepi ellenzéket láttuk volna. Mire fellőtték a tűzijátékot, csendben hazamentek. *(A szerk.)*

Vélemény

Legalizált gyerekszex

Ónody-Molnár Dóra szerint a Btk. inkább fejsze, mint gyereknevelő eszköz a nemi életre felkészítésben. **→9**

Szivárványos körmök

Nem lehet erőszakkal befogni a sportolók száját – írja Gergely Márton. **→9**

Szeptembertől számottevően drágul a taxizás a fővárosban

Jelentős díjemelést hoz a taxis szolgáltatások egységesítése Budapesten. A vállalkozások mégsem örülnek, a változások sok költséggel járnak, és a forgalom is visszaeshet. **→8**

Szent István-rend: Egerszegi Krisztina és Lámfalussy Sándor a díjazott

Az idén a legmagasabb állami kitüntetést az ötszörös olimpiai bajnoknő és a világhírű közgazdászprofesszor kapta. Közöljük az ünnep alkalmából kitüntetettek listáját. **→6**

ASZFALTÜLÉS AZ ASTORIÁNÁL

Váratlan demonstrációt tartottak a devizahitelesek augusztus 20-án Budapesten. Délután több száz képviselőjük „ülte meg" az Astoria kereszteződését, több órára megbénítva ezzel a közlekedést. A szervezők érdemi párbeszédet akarnak a devizahitelesek problémájának megoldásáról. **→2**

FOTÓ: M. SCHMIDT JÁNOS

9 770237 377039 13194